

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

Hovedlandeveje, Hovedlandevejsgader, Landeveje og Landevejsgader. Foruden de allerede omtalte Beføjelser for Ministeriet er der i disse Bestemmelser det nye, at Ministeren for offentlige Arbejder efter indhentet Erklæring fra vedkommende Amtsraad kan paalægge dette at udføre saadanne Arbejder paa bestaaende Landeveje, som Ministeren maatte finde formaalstjenlige, samt med Vejnævnets Tilslutning paalægge Amtsraadet at anlægge nye Landeveje. Det har hidtil været saadan, at Ministeriet ikke havde Beføjelser til Paalæg af nogen Art, og derfor kunde man komme ud for det Tilfælde, at en Landevej, der skulde føres gennem flere Amter; kunde standses, hvis et enkelt Amtsraad satte sig derimod. I Tilfælde af, at Vejen maaske kun gennemskærer dette Amt paa en meget kort Strækning, er det meningsløst, at dette Amt skal kunne standse Arbejdet, hvorfor en Paalægsbeføjelse er nødvendig. Ministeren har dog ikke denne Beføjelse alene, idet Vejnævnet, hvori Kommunerne er repræsenterede, skal give sin Tilslutning.

Bestemmelserne i § 15, Stk. 4, om Projekternes Godkendelse er i og for sig nok nye, men i det store og hele dog kun en Lovfæstelse af bestaaende Praxis, idet Ministeriet, som bekendt, som Vilkaar for Ydelse af Tilskud af Vejfondene allerede i Dag opstiller saadanne Betingelser. I Paragraffen er endelig indføjet en Bestemmelse om Anlæg af Viadukter. Krydsningslovens Bestemmelser er saaledes indarbejdet i Vejloven.

§ 16 svarer i det store og hele for Byernes Vedkommende til § 15, og i § 17, der omhandler de sognekommunale Veje, svarer Stk. 1—4 ganske til de tilsvarende Bestemmelser i §§ 15 og 16, kun med den Forskel, at de Beføjelser, der for Landevejenes og Landevejsgadernes Vedkommende er tillagt Ministeren for offentlige Arbejder, for Bivejenes Vedkommende tillægges vedkommende Amtsraad. Stk. 5—10 i § 17 omhandler Tilskud af Vejfonden og Krydsningsfonden til Anlæg af Biveje og Viadukter. Efter disse Bestemmelser kan Ministeren bl. a. efter Indstilling fra Amtsraadet og med Vejnævnets Tilslutning paalægge et Sogneraad at udføre Vejarbejder samt at anlægge nye Biveje; at det er Ministeren og ikke Amtsraadet, der har denne Beføjelse, hænger sammen med, at Udgifterne ved disse Arbejder for største Delens Vedkommende afholdes af Vejfonden.

§ 18 om Bygaderne svarer i det væsentlige til Bestemmelserne i § 17 om Bivejene. § 19 omhandler de saakaldte Vejved-

tægter, det vil sige Vedtægterne for Ordning af Byernes og de bymæssige Sognekommuners Vejforhold. Disse Vedtægter er hidtil blevet stadfæstet af Indenrigsministeriet, men foreslaas nu overført til Vejdepartementet; i øvrigt er disse Vedtægter allerede administrativt overført til Ministeriet for offentlige Arbejder.

Jeg gaar herefter over til at omtale de nye Ekspropriations- og Taksationsregler, nemlig Lovforslagets § 22 og § 23.

De gældende Regler om Ekspropriation til Vejanlæg findes i Øjeblikket spredt i mange forskellige Love, hvilket har medført, at Reglerne er forskellige, efter som det drejer sig om Ekspropriation til Landeveje, til Biveje og til Gader og Veje i Købstæderne og i København og paa Frederiksberg. Med Hensyn til Ekspropriation af Jord til Landeveje er det vedkommende Amtsraad, der træffer Bestemmelse om Ekspropriationen, medens Erstatningens Størrelse i Mangel af Overenskomst fastsættes af 2 af Retten udmeldte Mænd. Endvidere findes der en Overtaksationskommission, der bestaar af 4 af Retten udmeldte Mænd. Med Hensyn til Biveje fastsættes Erstatningen af 2 af Kommunens Jordboniteringsmænd, og Overtaksation foretages af 4 af Retten udmeldte Mænd. I Landkommuner med bymæssig Bebyggelse er der en fast Taksationskommission, der som Regel bestaar af 4 for et Aaremaal valgte Mænd, hvoraf 2 vælges af Amtsraadet og 2 af Retten. Der er ingen Adgang til Overtaksation. I Købstæderne fastsættes Erstatningen af en særlig Kommission, og der er heller ikke her Adgang til Overtaksation. Ved Krydsningsforanstaltninger foretages en Del Ekspropriationer efter Reglerne i Forordningen af 5. Marts 1845 gennem Kommissarierne, medens andre Ekspropriationer foretages efter „de i de gældende Vejlove bestemte Fremgangsmaader“. Det vil heraf ses, at der i høj Grad trænges til en Revision paa dette Punkt i Retning af at fremme Ensartetheden, men ogsaa paa et andet Punkt er de nugældende Regler blevet stærkt kritiseret i Praxis. Det har nemlig vist sig, at Taksationskommissionen, der normalt bestaar af Mænd fra den paagældende Egn, kan være tilbøjelig til at ansætte Værdien af Jorden for højt.

Forslaget gaar herefter ud paa, at der for hver Amtsraadskreds nedsættes en, højst 2 Taksationskommissioner, der hver bestaar af 2 af Ministeren for offentlige Arbejder for en 6-aarig Periode beskikkede Medlemmer med Suppleanter. I Taksations-